

Vervolg vragen SGP Rekenkamerrapport VRT

Allereerst een zestal vragen n.a.v. de beantwoording en bijbehorende bijlage.

1. In reactie op vraag 4 van de SP geeft *het college* aan: 'de ISA heeft hierbij ook het vertrouwen uitgesproken dat de blokkades met de geplande acties verholpen zouden zijn'. Wanneer sprak de ISA dit vertrouwen uit? Waaruit blijkt dat? Waarom stuurden ze een jaar later dan alsnog een letter of concern?

De werkwijze van de ISA is: analyse, bevinding, verbetermaatregel, implementatie. Dat proces herhaalt zich steeds doordat er meer informatie beschikbaar komt. Dan kan een eerder adequaat bevonden maatregel door voortschrijdend inzicht tot een nieuwe bevinding leiden. In onderhavig geval heeft dat door het uitblijven van verbeteringen tot de letter of concern geleid.

2. Hoe verhoudt de beantwoording van vraag 26 c iii zich tot het volgende citaat uit het rapport van de Randstedelijke Rekenkamer: 'iii. Het feit dat het zomerreces was, was op geen enkel moment een argument om de gedeputeerde niet te informeren. Voor zaken als deze is de gedeputeerde te allen tijde beschikbaar. Door het zomerreces was er wel minder structureel intern overleg. Echter was dit ondervangen door duidelijke werkafspraken te maken over hoe, wanneer en door wie de gedeputeerde te bereiken was m.b.t. project VRT.' (blz. 65)

Met de passage op blz. 65 werd door ons bedoeld dat de wekelijkse PO's gedurende het zomerreces niet plaatsvonden. Het (bestuurlijk) intern overleg vond hierdoor minder plaats. Hier is niet mee gezegd dat de gedeputeerde door het zomerreces minder bereikbaar was.

3. In de beantwoording van vraag 28 b schrijft u: 'In Q1 2020 waren er geen zorgen over de complete veiligheidsdossier en het tijdig verkrijgen van de indienststellingsvergunning.' Bij wie niet?

De Randstedelijke Rekenkamer heeft op basis van interviews met de betrokkenen binnen de projectorganisatie en de interne ambtelijke organisatie (waaronder de Safety Board en de ambtelijk opdrachtgever) geconcludeerd dat deze zorgen er niet waren. Deze interviews zijn vertrouwelijk, het is daarom voor ons niet te zeggen welke geïnterviewden dit hebben aangegeven. Wij vertrouwen erop dat de Randstedelijke Rekenkamer deze vraag bij de medewerkers heeft gesteld, die zich zorgen zouden hebben kunnen maken over de voortgang van het tijdig verkrijgen van de indienststellingsvergunning.

Op bestuurlijk- en managementniveau waren er destijds geen zorgen over het veiligheidsdossier.

4. Er was in die tijd heel veel contact met ISA en ILT. De Rekenkamer heeft niet kunnen reconstrueren wanneer het besef dat er een andere indienststellingsvergunning nodig was dan gedacht bij de organisatie doordrong. Dit terwijl uw bedoeling van een extern onderzoek was dat 'deze de gehele situatie helder geanalyseerd wordt zodat we ook hieruit kunnen leren.' Hebt u die reconstructie (na verschijning van het rapport) al wel kunnen maken? Hoe is het mogelijk dat dit nooit ter sprake is gekomen?

Uit het rekenkamerrapport blijkt juist dat dit besef niet tot één specifiek moment te herleiden is. Er was binnen de projectorganisatie onduidelijkheid over hoe de onderdelen van het veiligheidsdossier ingevuld moesten worden. In bevinding 3.1 van de nota van bevindingen staat hierover:

De projectorganisatie had lange tijd geen concreet beeld van hoe de onderdelen van het veiligheidsdossier, die in de Wet lokaal spoor voorgeschreven worden, praktisch ingevuld dienden te worden. Hierdoor werd pas in een laat stadium duidelijk: 1) welke documenten nodig waren, 2) volgens welke planning de documenten aangeleverd dienden te worden, 3) van welke kwaliteit deze dienden te zijn en 4) wie daarvoor verantwoordelijk was.

Daarnaast verkeerde de projectorganisatie VRT lang in de veronderstelling dat in het veiligheidsdossier VRT

Ombouw SUNIJ-lijn alleen de veiligheid aangetoond hoefde te worden van de aanpassingen van de tramlijn ten

opzichte van de bestaande situatie. Pas laat bleek dat de veiligheid van de gehele SUNIJ-lijn aangetoond moest worden. De projectorganisatie moest toen nog veel aanvullende informatie verzamelen. Verder heeft de projectorganisatie VRT niet alle activiteiten die uitgevoerd dienden te worden voor het verkrijgen van een adequaat veiligheidsdossier voldoende tijdig onderkend. Tijdens dit Rekenkameronderzoek verschillen nog steeds de beelden tussen geïnterviewden over de benodigde informatie ten behoeve van het veiligheidsdossier die moet worden voorgelegd aan de ILT en de ISA

Een volledig beeld van wat precies vereist was en wie waarvoor verantwoordelijk was, is verkregen met de start van de Taskforce in september 2020. Op dat moment kon ook een realistische planning worden opgesteld voor deze laatste fase van Ombouw SUNIJ-lijn, die wij in oktober met u hebben gedeeld. Zoals aangegeven heeft de Randstedelijke Rekenkamer uitgebreid onderzoek gedaan waarin alle betrokkenen (vertrouwelijk) zijn geïnterviewd. Het college heeft er alle vertrouwen in dat dit volledig en deugdelijk gedaan is. De onafhankelijkheid van de Randstedelijke Rekenkamer is in deze van groot belang. Het college heeft zich hierom, in overleg met de Randstedelijke Rekenkamer, op de achtergrond gehouden bij de uitvoering van het onderzoek zodat de Rekenkamer deze taak naar eigen inzicht uit kon voeren. Het college gaat ervan uit dat de Rekenkamer alle relevante informatie heeft verwerkt in het rapport en dit heeft geleid tot de in het rekenkamerrapport opgenomen conclusies en aanbevelingen.

5. Waarom zijn wij niet al eerder over de wijziging van concernopgaven geïnformeerd als hierover al in maart een besluit is genomen in GS?

Op 23 maart 2021 heeft GS goedkeuring gegeven aan de in de notitie "Een opgavegerichte organisatie in ontwikkeling" voorgestelde wijziging in de sturing, waarbij de ambtelijke verantwoordelijkheid voor de uitvoering van de opgaven wordt ondergebracht bij de algemeen directeur of een concernmanager en dus hetzelfde wordt als voor de uitvoering van de lijnwerkzaamheden. Ook de Ondernemingsraad (OR) heeft hierover op 15 juli positief geadviseerd. Daarop is gestart met het aanpassen van de werkwijze, het organisatiebesluit en het mandaatbesluit. Bij de aanpassing van het organisatiebesluit en mandaatbesluit zijn ook enkele noodzakelijke andere juridische aanpassingen verwerkt. Op het organisatiebesluit heeft de OR eveneens adviesrecht. De OR heeft zorgvuldig kennisgenomen van de stukken en heeft juridisch advies ingewonnen over de wijzigingen. Dit heeft op 21 december 2021 geresulteerd in een positief OR-advies. Met de statenbrief "Ontwikkelingen in de provinciale organisatie" (uw nummer 2022BEM26) hebben wij u op 21 december 2021 uiteindelijk geïnformeerd over de aanpassing van de sturingsstructuur. Reeds daarvoor was dus een aanvang gemaakt met werken volgens de nieuwe sturingslijn, gebruikmakend van de op dat moment geldende bevoegdheden.

Naar aanleiding van het projectplan Integrale Veiligheid

6. Op pag. 29 van dit rapport lezen we dat er op 10 december 2018 in overleg met IL&T is besloten om 5 vergunningen aan te vragen. Op basis daarvan is een planning gemaakt. Op dat moment is toch overleg met IL&T geweest en is toch van twee kanten duidelijkheid geschapen. Waarom is toen het verschil van inzicht niet boven tafel gekomen?

In het rapport van de Randstedelijke Rekenkamer wordt (op basis van de interviews met de medewerkers en oud-medewerkers van de provincie) op deze vraag geen antwoord gegeven. Hierdoor kan het college uw vraag ook verder niet beantwoorden. Temeer ook daar de betreffende functionarissen niet meer bij de provincie werkzaam zijn en interviews met het IL&T geen onderdeel zijn geweest van het onderzoek.

7. Bij het teruglezen van het verslag van 30 september 2020 komen nog twee vragen op:

In het debat van 30 september gaf *het college* aan: 'Ik was gebleven bij het verbeterplan waarmee wij aan de slag zijn gegaan en de concrete maatregelen die wij het afgelopen jaar gedaan hebben. Vorig jaar hebben wij een integraal managementteam voor het trambedrijf neergezet om het beheer, de exploitatie en de grote projectontwikkelingen bij elkaar te brengen. Daarmee voorkom je dat het

VRT-project een eigen wereld wordt die zijn eigen dingen doet en er soms te laat achter komt dat deze ingeprikt is in een provinciale organisatie waar iemand verantwoording moet afleggen. Daarop hebben wij een integraal managementteam gezet. Vervolgens hebben wij een intern 'advisory board' trambedrijf ingesteld.'

Wij kunnen dit niet rijmen met de manier waarop in het rapport en in de beantwoording van de technische vragen over de ambtelijk opdrachtgever en zijn team wordt gesproken als geïsoleerde cellen binnen de organisatie. Graag een heldere toelichting.

Wij willen u verwijzen naar het bestuurlijke reactie op aanbevelingen C.1 en C.2. De aanbevelingen vindt u op pagina 22. De bestuurlijke reactie op pagina 34. Aangaande het veiligheidsdossier zal in de statuten van de Safety Board expliciet worden gemaakt dat de Safety Board ook een toets doet op de haalbaarheid van de planning en het monitoren daarvan. Daarnaast wordt ook expliciet gemaakt dat de Safety Board een signaleringsplicht heeft bij twijfels over de haalbaarheid. Hiermee wordt voorkomen dat door de nauwe interpretatie van de eigen verantwoordelijkheden aangaande het veiligheidsdossier, deze tussen wal en schip strandt.

8. In het debat van 30 september zegde *het college* het volgende toe: 'Naar aanleiding van de 'letter of concern' heb ik gevraagd om een tijdlijn: wat is wanneer gepasseerd in de 'safety board' en welke acties zijn daarop gemaakt? Die tijdlijn zal ik met u delen. Door de SGP is concreet gevraagd naar de verslagen van de 'safety board'. Deze kunnen gedeeld worden, maar dan krijgt u wel een heel pakket ongerecenseerde post onder de deur door. Het helpt als ik de tijdlijn daarop plak als oplegnotitie. Ik zal in hoofdlijnen uitschrijven wat wij allemaal gedaan hebben met de 'safety board', de 'letter of concern', de brief van 30 april en de blokkerende bevindingen. Dat is een tegemoetkoming aan de vraag van de SGP die ik nog had laten liggen.'

Wij hebben zitten zoeken in de stukken, maar kunnen nergens de beloofde tijdlijn met bijlagen vinden. Klopt dat?

Dat klopt. Aan de rekenkamer is door uw Staten gevraagd om een uitgebreid feitenrelaas op te stellen. Het college heeft deze vraagstelling van harte ondersteund. De rekenkamer heeft in haar rapport uitgebreid aandacht besteed aan het reconstrueren van de tijdlijn. De input hiervoor waren o.a. de verslagen van de Safety Board. Het college heeft er alle vertrouwen in dat de rekenkamer mede op basis hiervan een volledig beeld heeft geschetst en de juiste conclusies heeft getrokken. Het is niet aan het college om dit feitenrelaas en tijdlijn nogmaals, naar eigen inzicht, op te stellen. Dit zou het rekenkameronderzoek geen recht aandoen.

Het college kan, indien gewenst, de verslagen van de Safety Board verstrekken. Deze zullen, in verband met de privacy van de betrokken medewerkers, eerst door de privacy officer gescreend moeten worden.

9. Bovendien valt ons op dat wij opmerkelijk consistent zijn in onze vragen. Het gevraagde hier is precies hetzelfde als wat wij nu vroegen in vraag 27. De consistentie van het college is even opmerkelijk: er komt opnieuw geen antwoord. Wij vragen een antwoord waarin precies wordt aangegeven wat met elk van de genoemde signalen gedaan is met bijbehorende bijlagen. Deze ontvangen wij graag uiterlijk woensdagochtend 9:00 uur.

Zoals aangegeven heeft het college de vraagstelling van uw Staten aan de rekenkamer van harte ondersteund. Het maken van een reconstructie van de doorlopen stappen bij het opstellen van het veiligheidsdossier is hier een onderdeel van. De rekenkamer heeft deze ook geleverd. Wij verwijzen daarom naar de tijdlijn zoals opgenomen in het rekenkamerrapport. Wij zien oprecht niet in hoe een door GS-opgestelde versie nieuwe, andere of betere inzichten kan toevoegen aan het grondige werk van de Rekenkamer. Juist ook omdat wij niets hebben achtergehouden en alle mogelijke informatie hebben gedeeld met de Rekenkamer.